# Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamı İşlem Hk

Gümrükler Genel Müdürlüğü - 30.12.2024 Tarihli 104171669 Sayılı Yazı - Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamı İşlem Hk

**T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü İhracat ve Dahilde İşleme Dairesi**

**Sayı :**E-52707093-451.01-00104171669 **Konu :** - Mahrece îade

**30.12.2024 / 104171669 TRAKYA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE**

**İlgi:** 20.12.2021 tarihli ve E-57187709-451.01-00070169903 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda, Kapıkule Gar Gümrük Müdürlüğü'nde işlem gören ... firmasına ait işlemlerin incelenmesinde; dahilde işleme izin belgesi (DİİB) kapsamında farklı ülkelerden ithal edilen eşyanın herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın sistemde mahrece iade işaretlendiği ancak eşyanın mahreç ülkesine değil, mahreç ülkelerden farklı olarak 3151 rejim kapsamında Sırbistan'a ihraç edildiğinin tespit edildiğinden bahisle DİİB kapsamında geçici olarak ithal edilen ve mahrece iadesi gereken eşyaya ilişkin ihracat beyannamesi düzenlenirken "3151" ve "3141" rejim kodlarından uygun olanının seçildiği, TCGB Kalem Ekranında "Mahrece iade" kutusu işaretlenerek ilgili satır kodunun girilerek işlem tesis edildiği ancak ithal eşyasının mahrece iade yerine üçüncü ülkelere ihracatının hangi rejim kodunda ve nasıl yapılacağına ilişkin mevzuatta açık bir hüküm bulunmadığından 2006/12 sayılı Tebliğin 45 inci maddesi kapsamında cezai durum doğup doğmadığı hususunda tereddüt hasıl olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu hususlara ilişkin olarak İhracat Genel Müdürlüğünden alınan 29.08.2024 tarihli ve 100271896 sayılı yazıda özetle, "mahrece iade" kavramının "ithal eşyasının ithal edildiği ülke yerine başka bir ülkeye yurtdışı edilmesi" halini de kapsayacak şekilde yorumlanmasının gümrük mevzuatının genel sistematiği ile uyumsuzluk arz etmediği; diğer taraftan, üretici firmaların akdettiği sözleşmelerden kaynaklanan iade (cayma) haklarını etkin bir şekilde kullanabilmeleri, bu firmaların stok finansman maliyetini azaltarak rekabet güçlerini artırmaları açısından önem arz ettiği; küresel ölçekte faaliyet gösteren firmaların, sadece tedarik değil, aynı zamanda satış ve iade operasyonlarını da farklı ülkelerdeki iştirakleri üzerinden yürüttükleri göz önüne

alındığında, ihracatçı firmanın bir ülkeden temin ettiği girdiyi, satıcı firmanın yönlendirdiği diğer bir ülkedeki firmaya iade etmesine engel olunmasının ihracatçı firmanın iade (cayma) hakkına yönelik orantısız bir müdahale teşkil edeceğinden bahisle ihracatçı firmanın DİİB'e konu ithal eşyasını, ithalatın gerçekleştirildiği ülke yerine başka bir ülkeye göndermesinin "iade (cayma) hakkının kullanımı" çerçevesinde gerçekleştiğinin anlaşılması durumunda, bu işlemin de "mahrece iade" kapsamında değerlendirilebileceği belirtilmektedir.

Bu itibarla, ilgide kayıtlı yazınız konusu hususlarda anılan Genel Müdürlük görüşü çerçevesinde işlem tesis edilmesi uygun bulunmuştur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.
Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür
**EK:** 1 adet yazı

---

**T.C. TİCARET BAKANLIĞI İhracat Genel Müdürlüğü**

**Sayı:** E-88364507-451.01-00100271896 **Konu:** DİİB Kapsamı işlem Hk

**GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE**

**ilgi:** a) 17.01.2022 tarihli ve E-52707093-132.04.99-00071100342 sayılı yazınız. b) 29.01.2024 tarihli ve E-70422525-451.01-00093360357 sayılı yazımız. c) 15.03.2024 tarihli ve E-52707093-132.99-00094878946 sayılı yazınız.

ilgi (a)'da kayıtlı yazınızda, bir firmaya ait işlemlerin incelenmesi sırasında dahilde işleme izin belgesi (DİİB) kapsamında ithal edilen eşyanın çıkış ülkesi yerine; çıkış ülkesinden farklı bir ülkeye ihraç edildiğinin tespit edildiği ancak ithal eşyasının çıkış ülkesi yerine üçüncü ülkelere ihracatının hangi rejim kodunda ve nasıl yapılacağına ilişkin mevzuatta açık bir hüküm bulunmadığı belirtilmiş, konunun açıklığa kavuşturularak ithal eşyasının çıkış ülkesi yerine çıkış ülkesinden farklı bir ülkeye ihraç edildiği hallerde Tebliğin 45'inci maddesi kapsamında cezai durum doğup doğmadığı hususunda Genel Müdürlüğümüz değerlendirmeleri talep edilmiştir.

Mezkur mütalaa talebinin karşılanabilmesi için, Tebliğin 38 inci maddesinin sekizinci fıkrasında bahsi geçen "mahrece iade" kavramının "ithal eşyasının ithal edildiği ülke yerine başka bir ülkeye yurtdışı edilmesi" halini de kapsadığı şeklinde yorumlanıp yorumlanamayacağının gümrük mevzuatının genel sistematiği ile uyumlu olacak şekilde açıklığa kavuşturulmasını teminen ilgi (b)'de kayıtlı yazımızla, mahrece iade uygulamalarının düzenlendiği gümrük mevzuatına ilişkin

Genel Müdürlüğünüze sorular iletilmiştir. Bu çerçevede, mezkur yazımıza cevaben alınan ilgi (c)'de kayıtlı yazınızda diğer hususlar meyanında;

2 Seri No'lu Gümrük Genel Tebliğinin (Mahrece iade) "Genel Hükümler" başlıklı 6'ncı maddesinin (b) ve (c) bentleri çerçevesinde, bahse konu Tebliğ hükümlerinin esas olarak eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine serbest dolaşıma sokulmak saikiyle getirilmesi halinde uygulanmasının öngörüldüğü ve ibraz edilmesi gereken belgelerin tespiti dışında, dahilde işleme rejimi kapsamında yapılacak bir mahrece iade işleminin kendi mevzuatına göre değerlendirilmesi gerektiği,

-Dahilde işleme rejimini düzenleyen temel mevzuat kapsamında "mahrece iade" kavramına dair özel bir tanımın bulunmadığı hususu göz önüne alındığında, Gümrük Kanununun 64 üncü maddesinin hükümlerine dayalı olarak dahilde işleme rejimi için de geçerli olacak şekilde, firmanın talebi üzerine eşyanın mahreç ülke ile sınırlı olmaksızın gümrük bölgesi dışına çıkarılmasının ya da Gümrük Yönetmeliğinin yukarıda atıf yapılan 181 inci maddesinin izin verdiği üzere, yetkili kurumlarca yapılan tespitler doğrultusunda Türkiye Gümrük Bölgesi'ne girişi uygun bulunmayan dahilde işleme rejimine konu eşyanın mahreç ülke dışındaki bir üçüncü ülkeye transit edilmesinin önünde (her iki madde hükmü de münhasıran dahilde işleme rejimiyle ilgili olmasa da) gümrük tekniği açısından bir engel bulunmadığı ifade olunmuştur.

Bu itibarla, "mahrece iade" kavramının "ithal eşyasının ithal edildiği ülke yerine başka bir ülkeye yurtdışı edilmesi", halini de kapsayacak şekilde yorumlanmasının gümrük mevzuatının genel sistematiği ile uyumsuzluk arz etmediği anlaşılmıştır. Diğer taraftan, üretici firmalarımızın akdettiği sözleşmelerden kaynaklanan iade (cayma) haklarını etkin bir şekilde kullanabilmeleri, bu firmalarımızın stok finansman maliyetini azaltarak rekabet güçlerini artırmaları açısından önem arz etmektedir. Küresel ölçekte faaliyet gösteren firmaların, sadece tedarik değil, aynı zamanda satış ve iade operasyonlarını da farklı ülkelerdeki, iştirakleri üzerinden yürüttükleri göz önüne alındığında, ihracatçı firmamızın bir ülkeden temin ettiği girdiyi, satıcı firmanın yönlendirdiği diğer bir ülkedeki firmaya iade etmesine engel olunmasının ihracatçı firmanın iade (cayma) hakkına yönelik orantısız bir müdahale teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

Bu hususlar muvacehesinde, ihracatçı firmanın DİİB'e konu ithal eşyasını, ithalatın gerçekleştirildiği ülke yerine başka bir ülkeye göndermesinin "iade (cayma) hakkının kullanımı" çerçevesinde gerçekleştiğinin anlaşılması durumunda, bu işlemin de "mahrece iade" kapsamında

değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Erbülent KURŞUN Genel Müdür V.

**Ticaret Bakanlığı İçin Tıklayınız.** **Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.**